

Отъ това първый періодъ ся и подвигнѣ на дѣсно отъ запяткѣ-тѣ слѣдъ четыре знака, съгласно съ горнѣ-тѣ стъпень на множителя 5 у знаменателя.

Обръщаніе десятичны дроби въ обыкновенны.

123. I. За да ся пръобърне конечна (периодическа) дробъ въ обыкновенїж, стига само да ѝ подпишемъ подразумъваемый знаменатель и послѣ, ако е възможно, да ся съкрати.

$$\text{Примѣри: } 0,16 = \frac{16}{100} = \frac{4}{25}.$$

$$0,125 = \frac{125}{1000} = \frac{25}{200} = \frac{5}{40} = \frac{1}{8}$$

$$0,147 = \frac{147}{1000}.$$

II. За да ся пръобърне проста периодическа дробъ въ обыкновенїж, тръбва за числитель да напишемъ періода, а за знаменатель цифрѣ 9 толкова пѫти нарядъ, колко-то цифри има въ періода.

$$\begin{aligned}\text{Примѣри: } & 0,6666 \dots = \frac{6}{9} = \frac{2}{3} \\ & 0,272727 \dots = \frac{27}{99} = \frac{3}{11} \\ & 0,135135 \dots = \frac{135}{999} = \frac{5}{37} \\ & 0,0102010 \dots = \frac{102}{9999} = \frac{34}{3333} \\ & 0,00540054 \dots = \frac{54}{9999} = \frac{6}{1111}.\end{aligned}$$

Сир. проста периодическа дробъ е равна съ такъвъж обыкновенїж дробъ, на којъ-то числитель е самай-ть ѝ періодъ, а знаменатель цифра 9, написана толко пѫти нарядъ, колко-то цифри има въ періода. За да ся увѣримъ въ това, нѣка да нарѣчемъ даденѣ дробъ съ буквѣ x , и да ѝ умножимъ на 10, 100 или 1000 . . . спорядъ отъ колко-то цифри състои нейнъ періодъ, отъ един-ли, отъ двѣ-ли или повече цифри; изъ произведеніе-то да извадимъ даденѣ-тѣ дробъ: тога щѣтъ ся уничтожить всички десятични части, и отъ послѣдній изводъ ще ся найде искана-та обыкновенна дробъ, както показватъ слѣдующи-ти примѣри:

1. Да речемъ $x = 0,6666 \dots$, да ѝ умножимъ на 10, ще биде $10x = 6,6666 \dots$
- да извадимъ $x = 0,6666 \dots$
- ще остане $\underline{9x = 6}$, и така $x = \frac{6}{9} = \frac{2}{3} = 0,666 \dots$